

Till Regeringskansliet
(Infrastrukturdepartementet)

Remiss: Trafikverkets Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033

Vansbro kommun avger följande yttrande:

- Vansbro kommun kräver att regeringen i den nationella planen skall tydliggöra att generella hastighetssänkningar på vägar som saknar mittseparering inte är ett sätt att nå målen gällande trafiksäkerhet. Då tydliga trafiksäkerhetshöjande effekter inte har påvisats av de genomförda åtgärderna samt att åtgärden inte är förenlig med övriga intentioner i planen som tillgänglighet och större arbetsmarknadsregioner.
- Vansbro kommun kräver att Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att återkalla tidigare fattade och verkställda beslut om hastighetssänkning då dessa stråk missgynnas och blir mindre attraktiva vilket får konsekvenser för både pendling, kompetensförsörjning och näringslivet.
- Vansbro kommun anser att då planförslaget även skall bygga på Trafikverkets kunskap om samhällsutvecklingen och behov i transportsystemet krävs djupare dialog med kommunerna, pilotprojekt samt andra arbetsformer för att hitta samverkanslösningar som skulle främja samhällsekonomiska lösningar, tex alternativa former av G/C vägar som skulle vara fullt acceptabla för landsbygden.
- Vansbro kommun ställer sig frågande till följande skrivning planen då den inte speglar verkligheten: ”Åtgärderna i planförslaget bidrar till god tillgänglighet för medborgare och näringsliv i hela landet på flera sätt. Genom förbättrade pendlingsmöjligheter vidgas arbets- och bostadsmarknader så att matchningen mellan jobb och arbetstagare förbättras. Det bidrar till regional utveckling, ökad sysselsättning och till att fler kan hitta passande arbeten. Bättre tillgänglighet till service, kultur och fritidsaktiviteter bidrar också till regional utveckling och ökad livskvalitet.
- Vansbro kommun anser att det finns stora brister i följande slutsats och saknar helhetsbilden: ”Trafikverket ska redovisa hur

planförslaget bidrar till att öka transporteffektiviteten i samhället och till att de transportpolitiska målen, inklusive klimatmålen, nås. Ytterligare aspekter som infrastrukturen ska bidra till och som särskilt pekas ut i direktivet är tillgänglighet, klimatmålen, vidgade arbetsmarknadsregioner, regional utveckling, sammanhållningen i landet och Sveriges konkurrenskraft”.

Vansbro kommun motsätter sig att ett statligt verk anger ökade bränslepriser som ett medel för att nå klimatmålen när det inte finns några alternativ till bilen på landsbygden. Det är ett hårt slag mot de delar av landet och befolkningen som saknar godtagbara alternativ. Denna plan bidrar inte till utveckling i hela landet. Trafikverket anger ökade bränslekostnader som en del i att nå klimatmålen, att vi ska cykla och åka kollektivt samt ha större arbetsmarknadsregioner. Det finns ingen satsning i befintligt förslag till plan som pekar mot denna önskade utveckling för Vansbro kommuns del.

Vansbro kommun anser att intentionerna och många skrivningar i planen är bra men saknar verklighetsförankring. Hur ska landsbygden kunna utvecklas med detta förslag?

- Vansbro kommun anser att den statliga planeringsramen måste öka för att möta de stora och akuta behov av infrastrukturens satsningar och åtgärder som finns runt om i hela landet för att kunna nå de transportpolitiska målen och klimatmålen enligt uppsatt tidplan. Statens ambitioner och avsatta medel måste samordnas.
- Vansbro kommun anser att Trafikverkets arbetssätt och metoder måste utvärderas och samordnas för att bidra till utveckling i hela landet. Processer är både långdragna och saknar samverkan med berörda parter för att hitta framkomliga vägar att i en högre takt nå både mål och bidra till god samhällsutveckling och kostnadseffektivitet. Behoven i samhället och näringslivet går snabbt och Trafikverket behöver effektivisera sina interna processer för att möta denna utveckling och vara en möjliggörare.
- Vansbro kommun anser att den ökning på anslag till utveckling av transportsystemet på 25 % äts upp av de kostnadsökningar som aviserats bara under 2021 och början av 2022.
- Vansbro kommun anser att Åtgärdsvalsstudien E16 TRV 2019/56 026 skall arbetas in i nationell plan.

Nedanstående text nedan är hämtad ur Bakgrund och Syfte med den ÅVS som nyligen genomförts:

Trafikverket har för att uppfylla kraven i vägsäkerhetslagen tagit fram ett system för att säkerhetsklassificera viktigare vägar.

Vägsträckor klassificeras i klasserna mycket god, god, acceptabel och låg och är kodade med färger från grön (mycket god/god) till röd

(låg). Enligt de regionala inriktningarna för Trafikverket Region Mitt prioriteras på kort sikt grön 80 (km/h) på sträckan E16 Djurås-Malung. På längre sikt, mot år 2050, prioriterar Trafikverket mitträckesseparering och grön 100 (km/h) på prioriterade sträckor av E16, Djurås-Dala-Järna, förbifart Yttermalung 1 och Vansbro-Yttermalung (Almasjön). Åtgärdsvalsstudien utreder båda scenarierna.

Syftet med åtgärdsvalsstudien är att skapa en samsyn mellan aktörer rörande nuvarande brister och behov, önskad funktion, mål samt åtgärder som behöver vidtas för att skapa effektiva och säkra person- och godstransporter längs E16 mellan Djurås och Malung. Inom studien görs en översyn av korsningspunkternas standard utmed sträckan samt rastmöjligheter. Studien omfattar även behoven för gång- och cykeltrafikanter på sträckan.

Åtgärdsvalsstudien ska rekommendera trafikslagsövergripande åtgärdsförslag enligt Trafikverkets fyrstegsprincip. Åtgärdsförslagen ska ge trafikanterna en säker och effektiv förbindelse och vara underlag till kommande nationell plan för transportsystemet 2022–2033.

- Vansbro kommun anser att följande prioriteringar skall göras:
- E16-stråket innebär stora utmaningar utifrån trafiksäkerhet och nationell och regional tillgänglighet för näringslivet, särskilt besöksnäringen, under såväl vinter- som sommarsäsong. Mittseparering av E16 Förbi Yttermalung är tillsammans med E16/väg 70 Borlänge-Djurås, den enskilt viktigaste åtgärden längs E16 (tidsvinst på 5–10 min) och tillsammans med genomförd åtgärd Dala-Järna-Vansbro 2019 (nationell plan) och länsplanens pågående objekt norr om Malung på väg 66 (Malung/Lima) till Sälen, skulle ”tre proppar” i stråket E16/väg 66 kunna vara genomförda inom i stort sett den närmaste treårsperioden. E16 är nationell stamväg där Förbi Yttermalung har hanterats som högt prioriterat i Dalarnas länsplan (regional väg innan bildandet av E16). Näringslivet, särskilt besöksnäringen, och medborgare har sedan lång tid argumenterat för en förbifart utifrån stor brist på framkomlighet och trafiksäkerhet i befintlig E16 genom Yttermalung. Planlägningsprocessen har hittills bekostats via länsplanen, ca 10 miljoner kronor. Vägplanen är klar för att lämnas in för fastställelse, men att det saknas finansiering i nationell plan. Objektet skulle vara möjligt att byggstartas och genomföras inom år 1–3.

GRÖN 100 från Mockfjärd till Dala-Järna (istället för Djurås-Dala-Floda) samt GRÖN 100 Vansbro-Yttermalung och förbifart Yttermalung. Vi anser att prioriteringarna bör ligga så att man bygger bort de sämsta delarna först. Därefter Djurås-Mockfjärd.

Trafiksäkerhets-, tillgänglighets- och användbarhetsbrister för oskyddade trafikanter Under år 2018 påbörjades arbetet med en vägplan för en gång- och cykelväg i Nås för den sträcka som utretts i "Åtgärdsvalsstudie gång- och cykelväg i Nås, väg E16/väg 66", mellan Nederborgs skola och Tempo. Vansbro kommun har nu en ny prioritering av gång- och cykelvägar i kommunen och sträckan som prioriteras i Nås är nu längre än den som tidigare utretts. Åtgärder för oskyddade trafikanter måste påskyndas och Vansbro kommun anser att högsta prioritet är Nås. Vi är positiva till övriga åtgärder gällande GCM-övergångar.

Problematik vänstersvängar från E16 behöver förtydligas generellt (Vid färd från Vansbro mot Borlänge)

- Avfart mot Skålö vid Länsmansbäcken, i en kurva med dålig sikt 80-väg
 - Avfart mot Storbyn vid Nimatopaal (Järna-rakan 80-väg omkörningssträcka)
 - Avfart mot Nordanåker i Järnakorsningen 60km/h ATK finns innan korsningen
 - Avfart större korsning i Noret mot Leksand (omkörningssträcka 80-väg)
 - Avfart mot Noret efter Emaus-bron(omkörningssträcka)
 - Avfart mot Snöå Bruk 80-väg och raksträcka (omkörningssträcka)
 - Avfart mot Skidstadion 80-väg och s- kurva
 - I Borggårdarna i Nås finns ett antal infarter (som kräver vänstersväng 80-väg)
- Vansbro kommun har tidigare yttrat sig negativt till en rastplats vid Gruckå kvarn då vi ser att annan alternativ plats är bättre lämpad och skulle försörja både E16 och väg 26 som rastplats och dygnsvila för yrkestrafik. En annan plats möjliggör även bättre service till de som väljer att stanna.
 - Vansbro kommun anser att Västerdalsbanan är ett viktigt stråk som skall prioriteras och hänvisar till den övergripande stråkstudie genomförts 2020 för hela stråket Mälardalen-Dalarna som Trafikverket själva hänvisar till i Åtgärdsvalsstudien E16 TRV 2019/56 026:
Stråkstudien Mälardalen – Dalarna och Bergslagsstråket.
2019–2020 genomfördes en stråkstudie för väg och järnväg Mälardalen-Dalarna, där E16 Borlänge-Malung ingick som ett av de studerade stråken. Efter att ha jämfört samtliga brister på järnväg och väg med målen och önskad funktion för stråket är det tydligt att insatser på järnvägen i större utsträckning uppfyller projektets mål. Därför bör järnvägen prioriteras. På delsträckor där järnväg inte finns eller inte är ett reellt alternativ bör vägen prioriteras.

- Vansbro kommun anser att Västerdalsbanan skall rustas till en högre standard för att klara högre hastigheter för godstrafik samt återöppnas för persontrafik och därmed bli en del av stråket från Mälardalen till Sälenfjällen för att möjliggöra arbets- och studiependling samt vara ett alternativ för turisttrafiken. Sälenfjällen är den största turistdestinationen i Dalafjällen och i länet som helhet. Vid högsäsong är Sälenfjällen att jämföra med Västerås stad.
- Vansbro kommun anser att väg 66 /E16 skall komplettera stråk 6 Noden Stockholm- Dalafjällen, detta då den största fjälldestinationen i Dalafjällen är Sälenfjällen.

Vansbro kommun vill uppmärksamma att väg 26 som är ett starkt turist-och godsstråk är helt borttappat. Väg 26 mellan Filipstad och Vansbro är ett stråk som i dagsläget är har undermålig standard, är olycksdrabbat och hårt trafikerat av både godstrafik och besöksnäring.

- Vansbro kommun anser att en rustad Inlandsbana hela vägen från Gällivare till Kristinehamn skulle skapa goda förutsättningar för framtiden och ha stor betydelse för tillväxten, regionförstoring och därmed sysselsättningen i inlandet. Att Inlandsbanan rustas i närtid helt eller etappvis liksom tvärbanan Arvidsjaur-Jörn.
En upprustning av hela Inlandsbanan är det enda järnvägsprojektet i norra Sverige som på kort tid skulle tillföra ny kapacitet i transportsystemet samt bidra till att de Nationella och Globala miljömålen nås. En rustad bana som möjliggör att även persontåg kan framföras med en högre hastighet skulle bidra till mer hållbara, konkurrenskraftiga och attraktiva resor och transporter jämfört med vägtrafiken, bil och buss. Vi anser att statens bidrag till Inlandsbanan för kommande planperiod höjs till 225 mkr årligen från 2022 och att årlig indexuppräknning sker mot prisläge 2021.